

Förordning om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar;

utfärdad den 13 juni 2013.

Regeringen föreskriver följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar. En kommun svarar inom ramen för socialtjänsten för verksamheten med personligt ombud.

2 § Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer som är 18 år eller äldre, som har psykiska funktionsnedsättningar och betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på olika livsområden.

De enskilda som kan få stöd av personligt ombud ska ha sammansatta och omfattande behov av vård, stöd och service, rehabilitering och sysselsättning samt ha behov av långvariga kontakter med socialtjänsten, primärvården och den specialiserade psykiatrin och andra myndigheter.

3 § Statsbidrag får lämnas för verksamhet med personligt ombud som syftar till att den enskilde ska

1. ha bättre möjligheter att påverka sin livssituation och vara delaktig i samhället,

2. ha möjligheter att leva ett mer självständigt liv och få en förbättrad livssituation, och

3. ges möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service på jämlika villkor samt rättshjälp, rådgivning och annat stöd utifrån sina egna önskemål och behov.

Verksamheten syftar även till att

1. få myndigheter, kommuner och landsting att samverka utifrån den enskildes önskemål och behov, och

2. ge underlag till åtgärder som kan förebygga brister i fråga om att den enskilde kan få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

4 § Verksamheten med personligt ombud ska stödja den enskilde för att så långt det är möjligt uppnå ändamålen i 3 § första stycket. Ett personligt ombud ska arbeta på den enskildes uppdrag.

5 § Verksamheten med personligt ombud ska bedrivas så att samverkan mellan berörda huvudmän för vård- och omsorgsinsatser för personer med psykiska funktionsnedsättningar, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kommer till stånd utifrån den enskildes behov. Verksamheten bör bedrivas så att samverkan även omfattar patient-, brukar- och anhörigorganisationer.

För verksamheten ska det finnas en ledningsgrupp med representanter för kommunen, landstingets primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Patient-, brukar- och anhörigorganisationer ska erbjudas att delta i ledningsgruppen.

Förutsättningar för statsbidrag

6 § Statsbidrag får, i mån av tillgång på medel, lämnas till en kommun som bedriver verksamhet med personligt ombud som avses i 2–5 §§.

Allmänt om fördelning av statsbidrag

7 § Socialstyrelsen och länsstyrelserna ansvarar för att fördela statsbidrag till kommuner.

Ansökan

8 § En kommun ansöker hos länsstyrelsen om statsbidrag för verksamheten med personligt ombud.

Ansökan ska innehålla

1. uppgift om huruvida verksamheten med personligt ombud enbart avser verksamhet inom kommunen eller om verksamheten även avser verksamhet i andra kommuner,

2. uppgift om antalet årsanställningar (heltid) som personligt ombud,

3. uppgift om vilken eller vilka driftsformer som kommunen planerar för och när kommunen beräknar att verksamheten med personligt ombud kan påbörjas,

4. uppgift om vilka myndigheter och organisationer som ska samverka kring verksamheten med personligt ombud,

5. en beskrivning av hur kommunen planerar att de personliga ombuden ska arbeta med målgruppen, hur prioriteringar inom målgruppen kommer att ske och hur ombudens verksamhet ska planeras och dokumenteras,

6. en beskrivning hur kommunen planerar att stödja personliga ombud i arbetet i fråga om exempelvis utbildning och handledning, och

7. en beskrivning av hur kommunen planerar att följa upp hur verksamheten med personligt ombud har utvecklats.

Beslut om bidrag

9 § Länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut statsbidrag till en kommun enligt 2–6 och 8 §§ denna förordning.

Länsstyrelsen ska hos Socialstyrelsen rekvirera medel motsvarande antalet ombud i länet efter det att länsstyrelsen har lämnat de uppgifter som framgår av 12 §.

10 § En kommun som har tagit emot statsbidrag enligt denna förordning ska, senast den 15 januari året efter det att bidraget har beviljats, till länsstyrelsen lämna en redovisning av hur föregående års bidrag har använts. Redovisningen ska innehålla uppgifter om

1. antalet tjänster som personligt ombud och vilken utbildning och handledning de personliga ombuden har fått,
2. vilka grupper och hur många personer som har fått stöd av personliga ombud och vilka de vanligaste orsakerna är till den enskildes kontakter med personliga ombud,
3. huruvida det finns bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning hos kommunen för den enskildes tillgång till personligt ombud,
4. organisation, ledning och samverkan, och
5. uppmärksammade brister i fråga om den enskildes möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

Länsstyrelsernas och Socialstyrelsens administration

11 § Länsstyrelsen ska bistå Socialstyrelsen i uppgiften att följa upp, stödja och utveckla verksamheten med personligt ombud samt lämna underlag till Socialstyrelsens uppföljningar och årliga lägesrapport.

12 § Länsstyrelsen ska årligen senast den 1 mars till Socialstyrelsen lämna en ekonomisk redovisning av hur föregående års statsbidrag har använts och redovisa länsstyrelsens insatser som rör verksamheten med personligt ombud samt en plan för hur verksamheten i länet ska stödjas och utvecklas under nästkommande år.

13 § Socialstyrelsen ansvarar för att i samverkan med länsstyrelserna och kommunerna utveckla och stödja verksamheten med personligt ombud.

Socialstyrelsen ska, inom ramen för en beredningsgrupp bestående av företrädare för de aktörer som berörs av verksamheten, leda och samordna arbetet med verksamheten med personligt ombud.

Socialstyrelsen ansvarar för att det genomförs introduktionsutbildning av personliga ombud.

14 § Socialstyrelsen ska årligen senast den 15 maj till regeringen lämna en lägesrapport om utvecklingen av verksamheten med personligt ombud och en ekonomisk redovisning för det föregående året.

Återbetalning

15 § En kommun som tagit emot statsbidrag är återbetalningsskyldig, om

1. sådana uppgifter som avses i 10 § inte har lämnats, eller
2. bidraget helt eller delvis inte har använts eller inte har använts för det ändamål det har lämnats för.

Socialstyrelsen ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka bidraget om kommunen är återbetalningsskyldig enligt första stycket. Om det finns särskilda skäl för det, får Socialstyrelsen efterge återkrav helt eller delvis.

Bemyndigande

16 § Socialstyrelsen får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av denna förordning.

Överklagandeförbud

17 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2013 och tillämpas första gången i fråga om statsbidrag för år 2014.

2. Äldre beslut gäller fortfarande för statsbidrag som avser tiden före den 1 januari 2014.

På regeringens vägnar

GÖRAN HÄGGLUND

Kjell Rempler
(Socialdepartementet)